

När är gränsen nådd?

En kvalitativ studie om Barcelona

Av: Nicole Lindsjö och Sanna Andersson

Handledare: Dennis Zalamans

Södertörns högskola | Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik

Kandidatuppsats 15 hp Turismvetenskap | Vårterminen 2018

Sammanfattning

Titel: När är gränsen nådd? En kvalitativ studie om Barcelona

Examinationsdatum: 31 Maj 2018

Kurs: Kandidatuppsats i Turismvetenskap, 15 hp

Författare: Nicole Lindsjö och Sanna Andersson

Handledare: Dennis Zalamans

Nyckelord: Barcelona, urban turism, massturism, beteende, hållbarhet, hållbar-utveckling, bärkraft, trängsel, trångboddhet, lokalinvånare, turister.

Syfte: Mot bakgrund kring en ökad turism i europeiska storstäder (Statista, u.å.) har syftet med studien varit att studera Barcelona som exempel för att bidra med en djupare förståelse kring hur turister och lokalbefolkning uppfattar varandra i stadsmiljöer med högt turistantal. Samt undersöka hur turismen har förändrat stadens stadskärna och miljö (Duran, 2005).

Metod: I studien har ett kvalitativt tillvägagångssätt applicerats i form av semistrukturerade intervjuer och insamling av vetenskapliga artiklar till empirin. Tolv personer som har intervjuats som har koppling till Barcelona och det sammanfattas i empirin, tillsammans med de vetenskapliga artiklarna.

Slutsatser: Den här studie har undersökt Barcelona som exempel för att belysa massturism som är ett omfattande problem som även går att finna i andra europeiska storstäder. Genom de insamlade intervjuerna och de vetenskapliga artiklar påvisades det att Barcelona har fått både positiva och negativa effekter av den massiva turism som finns i staden. Utifrån de insamlade intervjuerna kunde slutsatsen dras att den sociala aspekten har störst negativ inverkan på lokalbefolkningen i staden.

Abstract

Title: When is the limit reached? A qualitative study of Barcelona

Examination Date: 31 May 2018

Course: Bachelor Thesis in Tourism, 15 credits

Authors: Nicole Lindsjö and Sanna Andersson

Supervisor: Dennis Zalamans

Keywords: Barcelona, urban tourism, mass tourism, behavior, sustainability, sustainable-development, carrying capacity, crowding and overcrowding, local residents, tourists.

Purpose: Against the background of increased tourism in European metropolitan areas (Statista, u.o.), the purpose of the study has been to study Barcelona as an example to contribute a deeper understanding of how tourists and locals perceive each other in urban environments with a high tourist number. As well as investigating how tourism has changed the city's city center and environment (Duran, 2005).

Methodology: In this study, a qualitative approach has been applied in the form of semi-structured interviews and the gathering of scientific articles of empirical data. Twelve people interviewed who are connected to Barcelona and this is summarized in empirical section, along with the scientific articles.

Conclusions: This study has explored Barcelona as an example to illustrate mass tourism, which is a major problem that can be found in other European cities. Through the collected interviews and the scientific articles, it was demonstrated that Barcelona has had both positive and negative effects of the massive tourism that exists in the city. Based on the collected interview answers, it could be concluded that the social aspect has the most negative impact on local people in the city.

Förord

Den här studien om turismen i Barcelona utgör en kandidatuppsats om 15 högskolepoäng i Turismvetenskap vid Södertörns Högskola. Arbetet är skrivet av Nicole Lindsjö och Sanna Andersson. Sanna har haft huvudansvaret för Metodkapitlet, transkriberat och sammanställt intervjuerna. Nicole har haft huvudansvaret för Inledningskapitlet samt insamling av vetenskapliga artiklar till empirikapitlet. Sanna har även haft större fokus Tidigare forskning och Nicole har större kunskap om Teorikapitlet. Det ska dock tilläggas att vi har bearbetat hela arbetet tillsammans och på så vis samarbetat genom hela processens gång.

Vi är väldigt tacksamma för de personer som har tagit sig tiden att medverka i vår studie och varit så positivt inställda till ämnet. Vi vill tacka vår seminariegrupp för att ha läst igenom, svarat på våra alla våra frågor och kommit med konstruktiv kritik. Vi vill även säga ett stort tack till vår handledare Dennis Zalamans för all den hjälp vi har mottagit under processens gång, det har betydtt mycket för oss. Ett sista tack riktas mot Olivia Folcker som har läst, lyssnat, kommit med förslag och funnits där under vår uppsatsprocess.

Det har varit mycket blod, svett och tårar, men framförallt skratt tillsammans. Med andra ord har det inte varit lätt att skriva en uppsats, men vi vill tacka varandra för att vi gjorde detta tillsammans och tog oss igenom det. Avslutningsvis vill vi säga till alla som ska skriva ett liknande arbete och undrar om det ska gå vägen, att det kommer det göra! Klarade vi det, klarar ni det!

Stockholm 31 Maj 2018

Nicole Lindsjö

Sanna Andersson

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problematisering	2
1.3 Syfte	2
1.4 Frågeställning	3
1.5 Avgränsningar	3
1.6 Definition	3
1.7 Disposition	3
2. Metod	5
2.1 Metodval	5
2.1.1 Induktion och deduktion	5
2.2 Insamlingsmetod	6
2.3 Urval	6
2.3.1 Kriterier för urval	6
2.4 Genomförande	7
2.4.1 Litteratursökning	7
2.4.2 Beskrivning av intervjuerna	7
2.4.3 Presentation av respondenterna	8
2.4.4 Analysprocessen	9
2.5 Tillförlitlighets diskussion	9
2.6 Forskningsetik	10
2.7 Kritiskt reflektion	11
3. Tidigare forskning	12
3.1 Exempel på destinationer som präglas av massturism	12
3.2 Livscykeln för en destination	13
3.3 Destinationsmarknadsföring och image/varumärke	13
3.4 Lokalbefolkningens perspektiv och betydelse	14
4. Teori	16
4.1 Hållbar turism	16
4.1.1 Ekonomiska aspekter	16
4.1.2 Ekologiska aspekter	16
4.1.3 Sociala aspekter	17
4.2 Carrying capacity	17
4.3 Crowding och Overcrowding	18
4.4 Motivering kring teorierna	18
5. Empiri	20
5.1 Hållbar turism	20
5.2 Carrying Capacity	21
5.3 Crowding och Overcrowding	22
5.4 Sammanfattning	23
6. Analys	24
6.1 Hållbar turism	24
6.2 Carrying Capacity	25
6.3 Crowding och Overcrowding	25
6.4 Sammanfattning	26
7. Slutsats	27
7.1 Slutdiskussion	27
7.1.1 Summering av frågeställningarna	28
7.2 Kritisk reflektion	28

7.3 Förslag på vidare forskning.....	29
<i>Referenslista</i>	
<i>Bilagor</i>	

1. Inledning

Avsnittet kommer att introducera läsaren till denna studie via en bakgrund som resulterar i en problemformulering som beskriver fenomenet. Problemformuleringen kommer sedermera resultera i studiens syfte, frågeställningar, definitioner samt avgränsningar.

1.1 Bakgrund

Den ökade globaliseringen i världen har inneburit en större möjlighet till resande. Under de senaste decennierna har turismen blivit en ekonomisk sektor av världsomspännande betydelse (Daskalopoulou & Petrou, 2009; Theobald, 2004; Theuns, 2002). Människor reser mer, men stannar oftare kortare tid på destinationen. Majoriteten (58,2 %) av det totala antalet resor under 2015 var korta resor med en till tre övernattningar, vilket tyder på ett ökat intresse för weekendresor (Eurostat, 2015).

Det finns ett växande behov av grundlig reflektion över en hållbar form av turism när de socioekonomiska intressena av sektorn harmoniseras med miljömässiga och sociala begränsningar av destinationsområdet. Det kan ses som ett resultat av den snabbt växande ekonomiska inverkan av turism och i samband med den internationella debatten om hållbar utveckling (Neuts & Nijkamp, 2012).

En av orsakerna till den urbana turismens tillväxt är att lågprisflygbolagen har övertagit makten från tidigare researrangörer. Genom konkurrens har de kunnat pressa ned priser till många storstäder och gjort resandet mer tillgängligt för allmänheten (Mysteriet Mallorca, 2015). Exempelvis så ökade lågprisbolaget Norwegian sin trafik tillväxt med 48 procent från mars 2017 till mars 2018 (Norwegian, 2018).

Under de senaste årtiondena har den urbana turismen genomgått en enorm tillväxt och har blivit extremt viktig i många städer. I klustret stadsturism innefattas en mängd underliggande reseorsaker såsom kulturella, historiska och gastronomiska upplevelser samt nattliv, shopping och sportaktiviteter (Ashworth & Page, 2011). År 2015 nådde antalet övernattningar i logianläggningar för turister i EU en topp med 2,8 miljarder övernattningar, en ökning med 3,8 % jämfört med 2014 (Eurostat, 2015).

Ett av världens mest populära turistländer är Spanien. År 2011 besökte cirka 57 miljoner turister landet. Besöksantalet ökade till 75 315 00 besökare år 2016, en ökning med cirka 32 procent (Landguiden, 2018).

Barcelona, Spanien var 1992 värdstad för de olympiska spelen. I samband med det genomförde staden en stadsförnyelse och Barcelonas popularitet ökade kraftigt. Stadsförnyelsen innefattade bland annat att det rustades upp stora delar av staden, att nya stadsdelar tillkom samt att man förbättrade lokaltrafiken (Duran, 2005). Den ökande tillströmningen av besökare har haft och har även idag en enorm ekonomisk och social inverkan på staden. 2014 genererade turismsektorn mer än 26 miljoner euro per dag (Barcelona Turisme: Barcelona Tourism Annual Report, 2015). Turismen bidrar dock även med negativa effekter då den producerar ett högt tryck på stadens centrum som leder till en betydande gentrifikationprocess (Cócola-Gant,

2015). Gentrifikation sker ofta när större globala händelser tar plats i städer för visa upp de bästa sidorna av städerna för den övriga världen. Det sker upprustning av olika slag, exempelvis att mer förfallna bostadsområden byggs om till finare områden. Dock är det vanligt att den befintliga befolkningen i områdena tvingas flytta, då de inte har ekonomiskt kapital för att bo kvar (Atkinson, 2002). Under de olympiska spelen 2012 skedde en gentrifikationsprocess i London i stadsdelen Docklands där staden renoverade området och höjde hyrorna så de flesta av de befintliga invånarna var tvungna att flytta (Watt, 2013).

1.2 Problematisering

I följande studie har Kataloniens huvudstad Barcelona figurerat som exempel då staden har allvarliga turismproblem. Katalonien är en självständig region i nordöstra Spanien med 7,5 miljoner invånare år 2016 (Enciclopedia, u.å.). Barcelonas stadskärna utgörs av ett relativt kompakt område på 102,2 kvadratkilometer. Med 1 604 000 invånare är befolkningstätheten hos Barcelonas kommun hög, med mer än 158,3 invånare per hektar (European Cities Marketing, 2015).

Statistik påvisar att turismen i Barcelona under de senaste 20 åren har ökat kraftigt och det tenderar att fortsätta att öka (Statista, u.å.). Turismen har en stor bidragande faktor till den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen i staden. Sektorn uppskattades år 2013 att alstra cirka 8–9,7 miljarder euro vilket kan jämföras med 10–12 procent av Kataloniens BNP. Barcelona är relativt beroende av turismen då 96 000 – 120 000 arbetstillfällen, vilket motsvarar 14 procent av arbetsmarknaden genereras av turismen (Strategic Tourism Plan 2020, 2017).

Gutiérrez et al. (2017) menar att i ett växande antal städer blir trycket från turismen en verklig källa till konflikter mellan intressegrupper och turister. Turister tenderar att nyttja städer på ett mycket selektivt sätt då turismen koncentreras till specifika områden av stadscentrum. Problemen uppstår ofta i historiska städer där de intensivt utnyttjar de faciliteter och tjänster som finns (Shoval & Raveh, 2004). I dessa områden överstigs snabbt bärförmågan gällande hur många turister attraktionen eller platsen kan hantera något som anses ha en negativ inverkan på stadens sociokulturella bärkapacitet (Neuts & Nijkamp, 2012).

Turister spenderar både tid och pengar i närmiljön av hotellen. Områdena anpassar sig för att tillgodose turisternas behov. Som en följd av det förändras affärsstrukturer för sådana områden vilket medför att utbudet anpassas helt efter turisterna och inte lokalbefolkningens behov (Gutiérrez et al. 2017).

1.3 Syfte

Mot bakgrund kring en ökad turism i europeiska storstäder (Statista, u.å.) har syftet med studien varit att studera Barcelona som exempel för att bidra med en djupare förståelse kring hur turister och lokalbefolkning uppfattar varandra i stadsmiljöer med högt turistantal. Samt undersöka hur turismen har förändrat stadens stadskärna och miljö (Duran, 2005).

1.4 Frågeställning

- Hur påverkas Barcelona som stad av den pågående turismen?
- Hur påverkas de boende i Barcelona av turismen?

1.5 Avgränsningar

Studien har valt att undersöka och få en djupare förståelse för hur lokalbefolkning och turister förhåller sig till varandra i urbana turistmiljöer. En geografisk avgränsning har genomförts till staden Barcelona i Spanien, då tidsaspekten har bidragit till att det inte varit möjligt att studera flera städer. De turister som har medverkat i studien har besökt Barcelona under minst fyra dygn.

De personer som vi valt att kalla inflyttade har bott i Barcelona under minst 12 månader. För de personer som klassificerades som lokalinvånare hade vi kriteriet att de skulle ha varit bosatta i staden i minst fem år och vara av spansk härkomst.

1.6 Definition

Benämningen turist enligt UNWTO (United National World Tourism Organization) innebär när individer reser till och bor på destinationer som inte tillhör deras naturliga miljö, upp till ett år för såsom fritidsaktiviteter, affärer och andra syften. (Tillväxtverket begreppsnyckel 2016, s. 6)

1.7 Disposition

1. Inledning

En beskrivning av bakgrunden till turismen redogörs och syftet med studien samt frågeställningarna presenteras.

2. Metod

Metoden redogör för vilka olika tillvägagångssätt som har applicerats på studien, samt en beskrivning av de etiska principerna och en tillförlitlighets diskussion.

3. Tidigare forskning

Här redogörs för tidigare studier som är relevanta för att bilda en uppfattning om vad som har studerats tidigare och vilka kunskapsluckor som finns.

4. Teori

Här presenteras den teori som har valts att arbeta med och analysera tillsammans med det insamlade materialet.

5. Empiri

Den insamlade data tillsammans med de vetenskapliga artiklarna sammanfattas.

6. Analys

En analys genomförs som består av den valda teorin och den insamlade empirin.

7. Slutsatser

Slutsatserna av hela studien presenteras samt förslag på vidare forskning presenteras.

2. Metod

Följande avsnitt kommer att redogöra för studiens metodval, urvalsförfarande, insamling och bearbetning av datamaterial. Vidare kommer tillförlitligheten och de etiska aspekterna att diskuteras. Avslutningsvis kommer en kritisk reflektion att framföras.

2.1 Metodval

Inom samhällsvetenskapliga studier finns det *kvantitativa* och *kvalitativa* metoder. Det är två olika angreppssätt för hur datamaterial samlas in till en studie samt hur materialet analyseras (Holme & Solvang 1997, s. 13). Inom de kvantitativa metoderna används ofta enkätundersökningar eller surveyundersökningar för att kunna studera ett större urval för att sedan kunna generalisera en angiven population (Bryman 2011, s. 168–169). Inom de kvalitativa metoderna i forskningssammanhang används ofta intervjuer, observationer eller ljud- och bildupptagning. De olika sätten används för att ta reda på vad respondenterna har för åsikter, tankar, känslor och värderingar kring det fenomen som studeras (Bryman 2011, s. 40–41).

För att skapa en grundläggande förståelse om fenomenet massturism samt kunna besvara studiens syfte och frågeställningar, har vi valt att applicera ett kvalitativt tillvägagångssätt. Kvalitativa metoder försöker förstå händelser på ett djupare plan (Hjerm, Lindgren & Nilsson 2014, s. 25). Det här sättet har valts eftersom syftet med studien är skapa en djupare förståelse för hur turister och lokalbefolkning i Barcelona uppfattar varandra. Semistrukturerade intervjuer med tre olika teman har genomförts samt en litteraturstudie för att stärka upp intervjuerna. Intervjuer är ett lämpligt tillvägagångssätt när kunskap om individens känslor, upplevelser, tankar och sociala förhållanden ska samlas in (Ahrne & Svensson 2015, s. 34-35). Den analysmetod som har valts är även grunden till hur insamlandet av det empiriska materialet skulle ske. Vi samlade först in den empiriska datan i form av intervjuer och vetenskapliga artiklar för att sedan koda och tematisera informationen för att avslutningsvis summera den (Hjerm, Lindgren & Nilsson 2014, s. 37–41).

2.1.1 Induktion och deduktion

Inom samhällsvetenskaplig forskning finns det *induktion* och *deduktion*, samt en kombination av de båda som kallas för *abduktion* (Peirce, 1998). Induktion är ett tillvägagångssätt som alstrar teorier som är starkt kopplade till den insamlade data. Ett induktivt tillvägagångssätt är således en process för att koda data utan att försöka passa in den i redan existerande teorier (Braun & Clarke, 2006). Deduktion eller som Braun & Clarke (2006) kallar för, ett teoretiskt tillvägagångssätt, innebär att teorierna skapas först för att sedan samla in data till studien. Ett tredje sätt kan uppnås – abduktion – när induktion och deduktion kombineras och forskaren växlar mellan de två under studiens gång (Peirce, 1998).

Studien är av kvalitativ natur och då har ett induktivt tillvägagångssätt för att uppfylla syftet. I och med det har insamlandet av de tolv semistrukturerade intervjuerna skett för att sedan koda och tematisera dem. För att stärka upp resultaten som intervjuerna gav oss började sökningen efter vetenskapliga artiklar som hade liknande slutresultat. När empirin var insamlad sökte vi

efter teorier som ansågs lämpliga till studien och som indikerade liknande information som empirin.

2.2 Insamlingsmetod

Intervjuer är lämpliga när forskaren vill få en djupare kunskap om respondenternas känslor, värderingar, åsikter och tankar om det aktuella problemet som studien handlar om (Denscombe 2016, s. 263–267). Intervjuer ligger delvis till grund för det empiriska materialet till studien då det hjälper oss att uppfylla studiens syfte. Samtliga intervjuer som genomförts var av semistrukturerad form vilket innebär att frågorna var öppna, men hade en bestämd ordning. Det innebär att möjligheten att ställa följdfrågor finns och även att styra respondenterna på som var relevant för studiens syfte och frågeställningar (Denscombe 2016, s. 263–267).

Tre intervjuguider skapades för att ha som stöd under intervjuerna.

- Intervjuguide 1 var riktad mot turister som har besökt Barcelona (se bilaga 1).
- Intervjuguide 2 var riktad mot de som valt att flytta till Barcelona (se bilaga 2).
- Intervjuguide 3 var riktad mot lokalinvånare i Barcelona (se bilaga 3).

Dem här tre perspektiven har valts för att få en så övergripande bild som möjligt samt en djupare förståelse kring hur turister och lokalbefolkningen uppfattar varandra.

En litteraturstudie har även genomförts där vi har läst, tolkat och analyserat vetenskapliga artiklar som är kopplade till de här studien om massturism för att stärka upp intervjuerna. Med en litteraturstudie menas att en sammanställning genomförs av forskning som bedrivits av andra inom ett specifikt område (Bryman 2011 s. 113). Polit-O'Hara och Beck (2006) menar att betydelsefulla sökord ska tas fram för att underlätta sökningarna efter artiklar. Efter det ska materialet som har framkommit analyseras och integreras med det övriga insamlade datamaterialet för att avslutningsvis tolkas.

2.3 Urval

I kvalitativa ansatser bör urvalet vara heterogent, med vissa kriterier. Det ska finnas variation mellan respondenterna, men inte så pass mycket att någon eller några enstaka individer sticker ut och anses vara ”extrema” eller ”avvikande”. Inom kvalitativa urval vill forskaren ha en variation istället för representation som är för de kvantitativa urvalen där studien vill säga något om en hel population baserat på en viss andel människor (Troost 2014, s. 137). Vi har valt att använda ett *snöbollsurval* i den här studien. Snöbollsurval innebär att de respondenter som har medverkat i studien har blivit tillfrågade om de kände någon i deras närhet som kan anses som lämpliga för studien eller ej. Det kan ses som en metafor när en snöboll rullas i blötsnö och bli större och större (Troost 2014, s. 141).

2.3.1 Kriterier för urval

Olika kriterier ställdes för att få medverka i den här studien och samtliga respondenter uppfyller de. Kriterium för turisterna var att de skulle ha besökt Barcelona under minst 4 dagar samt att

syftet med resan var turism. Med andra ord skulle de inte ha åkt till staden för att arbeta, hälsa på någon bekant. De inflyttade respondenterna till Barcelona skulle ha varit bosatta där i minst tolv månader och syftet med flytten var något annat än turism. Lokalinvånarna i staden skulle ha varit bosatta i minst fem år samt att deras nationalitet skulle vara spansk.

2.4 Genomförande

2.4.1 Litteratursökning

Vi har använt oss av vetenskapligt granskade artiklar i denna uppsats för att stärka upp de insamlade intervjuerna. Denna litteratursökning har givit oss en bättre förståelse om vad det har forskats om tidigare. Det är väsentligt att undersöka vad som har studerats tidigare inom ämnet som i det här fallet är fenomenet massturism för att skapa en förståelse om ämnet (Bryman 2011, s. 97).

Två olika sökmotorer har använts ” Söder Scholar” och ”Google Scholar”. De sökord som har använts har varit: Massturism, tourism, sustainable tourism, Barcelona, urban tourism, sustainable-development, behavior, crowding and overcrowding och carrying capacity.

2.4.2 Beskrivning av intervjuerna

Intervjuerna genomfördes under februari och mars månad 2018. Sammanlagt genomfördes tolv intervjuer och de var av semistrukturerad form, vilket innebär att följdfrågor kunde ställa om det uppkom något av intresse under intervjuens gång (Bryman 2011, s. 206). Fyra intervjuer ingår i varje perspektiv. De intervjuer som genomfördes med lokalinvånare i Barcelona har utförts via telefon då det geografiska läget och den finansiella aspekten hindrar oss från ett personligt möte. Telefonintervjuerna spelades in och var på spanska. Enligt Bryman (2011, s. 208) är telefonintervjuer kostnadseffektiva samt upptar mindre av både intervjuaren och respondentens tid. De övriga åtta intervjuer skedde via ett personligt möte och spelades in för att underlätta transkriberingen inför analysen (Hjerm, Lindgren & Nilsson 2015, s. 33). För att situationen skulle bli så naturlig som möjligt har varje respondent fått bestämma tid och plats för respektive intervju (Aspers 2011, s. 139). Intervjuguiderna fanns med som redskap under samtliga intervjuer.

2.4.3 Presentation av respondenterna

Respondenter	Pseudonym	Kön och ålder	Perspektiv	Vistelse i Barcelona	Intervjudatum
Respondent 1	Anders	Man, 25	Turist	2011, 2013	2018-02-20
Respondent 2	Anna	Kvinna, 24	Turist	2012	2018-02-23
Respondent 3	Casper	Man, 20	Turist	2017, 2018	2018-03-02
Respondent 4	Maja	Kvinna, 35	Turist	2009 - 2013	2018-03-04
Respondent 5	Maria	Kvinna, 29	Inflyttad	Bosatt sedan 2017	2018-02-23
Respondent 6	Stephanie	Kvinna, 23	Inflyttad	Bosatt under 2015	2018-03-02
Respondent 7	Josefina	Kvinna, 27	Inflyttad	Bosatt sedan 2016	2018-03-04
Respondent 8	Matilda	Kvinna, 23	Inflyttad	Bosatt sedan 2017	2018-03-04
Respondent 9	Isabella	Kvinna, 25	Lokal	Bosatt sedan 2012	2018-02-02
Respondent 10	Carlos	Man, 32	Lokal	Uppvuxen	2018-02-02
Respondent 11	Marta	Kvinna, 43	Lokal	Bosatt sedan 1994	2018-03-02
Respondent 12	Miguel	Man, 51	Lokal	Uppvuxen	2018-03-02

2.4.4 Analysprocessen

Som det beskrivs i punkt 2.4.1 ovan är skedd åtta intervjuer via ett personligt möte och fyra intervjuer via telefon, de spelades in för att kunna transkriberas till ordagrann text. Det har gjorts för att intervjuerna måste bearbetas till ett mer hanterbart material inför analysen (Hjerm, Lindgren & Nilsson 2015, s. 33). Analysmetoden som har använts är uppdelad i sex olika stadier som Braun och Clarke (2006) beskriver i sin artikel ”*Qualitative Research in Psychology*”. I det första stadiet ska den som studerar bli insatt i materialet, själva transkriberingen. Andra steget i processen ska materialet bli mer hanterbart och bilda koder för att sedan i steg tre ta koderna och bilda eventuella teman. När de stegen är klara ska de teman och koder som har bildats jämföras för att se om de fungerar i samband till varandra. Steg fem innebär att varje tema ska definieras och specificeras för att avslutningsvis i det sjätte steget välja ut koder och teman för analysen.

2.5 Tillförlitlighets diskussion

Vi har valt att använda fyra begrepp för att avgöra kvalitén i studien. *Tillförlitligheten* består av fyra olika delkriterier; *trovärdighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet* och *en möjlighet att styrka och konfirmera* (Bryman 2011, s. 354).

I en studie innebär *trovärdighet* att resultaten från forskningen har producerats på ett sådant sätt att det anses vara acceptabelt för andra människor. *Trovärdighet* innebär även att forskningen ska garanteras att den har genomförts på ett regelrätt sätt och att resultaten inte har blivit felaktiga (Bryman 2011, s. 354–355). Respondentvalidering har använts i den här studien för att säkerställa att trovärdigheten är så hög som möjligt. En grundlig transkribering har då genomförts av varje intervju och varje enskild respondent har fått läsa igenom sin intervju ifall det har uppstått feltolkningar under transkriberingen från vår sida (Bryman 2011, s. 353).

Kriteriet *överförbarhet* grundar sig i huruvida resultatet i studien är användbart i andra sammanhang och situationer (Bryman 2011, s. 355). I studien figurerar Barcelona som ett exempel för huruvida fenomenet massturism ter sig, dock finns fenomenet i andra städer i världen.

En hög *pålitlighet* i en studie innebär att om en annan person skulle genomföra en likadan studie skulle hen få lika resultat, komma fram till en likadan analys samt likadana slutsatser. En låg pålitlighet innebär då att en annan person inte skulle få lika resultat, analys och slutsatser. För att kriteriet ska kunna uppfyllas bygger det på att det finns en tydlig beskrivning i forskningsprocessens faser – problemformuleringen, val av respondenter, intervjuguider samt hur analysprocessen har utförts (Bryman 2011, s. 355). Det kriterium har uppfyllts då varje delmoment i forskningsprocessen har beskrivits noggrant.

Kriteriet *styrka och konfirmera* menas med att forskarna som bedriver en studie inte ska låta sina eller någons personliga värderingar, åsikter och tankar påverka studien i någon form (Bryman 2011, s. 355–356). Allt material som samlats in till vår studie har granskats kritiskt för att inte låta våra personliga värderingar, åsikter och tankar påverka studiens slutresultat.

2.6 Forskningsetik

När någon typ av forskning bedrivs är det av yttersta vikt att den bedrivs i form av god forskningsetik (Kvale & Brinkman 2009, s. 87). Det är forskaren som ska se till att respondenterna som medverkar i studien inte kränks varken psykiskt eller fysiskt, forskaren måste ständigt pröva de etiska principerna. Riktlinjer från Vetenskapsrådet (2002) har därför använts i den här studien för att en god forskningsetik ska uppnås. Det finns fyra olika huvudkrav som kan följas för att uppnå en god forskningsetik. De fyra kraven är: *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*.

Informationskravet

Den som bedriver studien ska ge information till samtliga medverkande respondenter om studiens huvudsyften, alla olika moment och vilka premisser som gäller för deras medverkan. Det ska framgå att respondenterna deltar av egen fri vilja samt att de har rätt att avbryta sitt deltagande när som helst under studiens gång. Det är av yttersta vikt att informera ifall potentiella risker för obehag eller skada kan uppkomma under medverkan (Vetenskapsrådet 2002, s. 7).

Samtyckeskravet

Kravet syftar på respondenternas rätt att bestämma själva över deras deltagande i studien. Det innebär att deltagarna har själva rätten till att bestämma om de vill delta, hur lång tidsperiod och på vilka förutsättningar som de ska delta i en studie. Deltagarna ska kunna avsluta sitt deltagande utan reservationer och det ska inte medföra några ogynnsamma följder för deltagarna (Vetenskapsrådet 2002, s. 7–9).

Konfidentialitetskravet

Kravet om konfidentialitet innebär att alla respondenterna ska ges absolut största möjliga konfidentialitet samt att deras personuppgifter ska skyddas så att inga utomstående kan komma åt dem. Kravet innebär att både personuppgifter och den egna individen ska skyddas. Vid avrapportering ska deltagarna avidentifieras för att inte kännas igen (Vetenskapsrådet 2002, s. 12–13).

Nyttjandekravet

Kravet innebär att samtliga uppgifter som har samlats in av deltagare i studien endast får nyttjas i ändamål för studien (Vetenskapsrådet 2002, s. 14).

Informations- och samtyckeskravet har uppfyllts via ett samtyckesformulär (se bilaga 4) som respondenterna har skrivit på. De intervjuer som skedde via telefon gav sitt samtycke muntligt. Alla formulär har förvarats med sekretess av oss båda. Konfidentialitetskravet uppfylls då samtliga namn har bytts ut och inga igenkännande faktorer om individerna beskrivs. Kravet angående nyttjande har uppnåtts då all information som har samlats in från respondenterna har endast nyttjats i studiens syfte.

2.7 Kritiskt reflektion

Kritiken som ofta riktas mot de kvalitativa metoderna är att det ofta tenderar till att inte bli objektiva i den bemärkelsen att resultaten i en kvalitativ undersökning ofta grundar sig för mycket på vad forskarens åsikter om vad som är relevant. Det riktas även kritik mot den personliga relationen som skapas mellan forskaren och respondenterna (Bryman 2011, s. 368). Då världen ständigt förändras och människor bildar nya åsikter, tankar, värderingar etc. riktas kritik även mot att det finns svårigheter när det gäller att replikera en kvalitativ studie (Bryman 2011, s. 368–369). Det har genomförts fyra telefonintervjuer i studien med lokalinvånare i Barcelona, detta för att vi hindrades av de geografiska och finansiella aspekterna. Det är en nackdel då det är svårare att tolka respondentens kroppsspråk, minspel och hur hen reagerar på frågorna. Det har dock påvisats att telefonintervjuer inte skiljer sig påtagligt mycket från personliga intervjuer i tidigare forskning (Bryman 2011, s. 432–433).

3. Tidigare forskning

I det här avsnitt kommer olika tidigare studier att redogöras för att få en genomgång om vad det har och inte har gjort studier om.

3.1 Exempel på destinationer som präglas av massturism

Massturism förknippas traditionellt med en ohållbar användning av naturresurser och intensiv markanvändning, identifieras ofta som en stor miljöpåverkan i kustregioner. Kustorter som passar in vad som har beskrivits som en statisk ”Fordist-liknande” produktionsram (Vainikka, 2014) tenderar att bilda stadsdelar med massvis med nybyggda hotell (Gössling & Peeters, 2015; Herold et al. 2003). Syftet med den Fordist-liknande modellen är att ge turisterna så mycket boendemöjligheter vid havet, solen och sanden som möjligt (Claver-Cortés, et al., 2007; Rico-Amorós, et al. 2009). Modellen blir ofta anklagad över att vara en av de främsta bidragsgivarna till de upplevda miljöbelastningarna av kustregioner. Massturism hotell har dock visat sig ha en mer effektiv användning av vattenresurser än turistdestinationer med lägre besöksantal (Gabarda- Mallorquí, Garcia & Ribas, 2017). En studie som på hotellet I Lloret de Mar på turistdestinationen Costa Brava i Spanien undersökte hur vattenförbrukningen (Gabarda- Mallorquí, Garcia & Ribas, 2017). Undersökningen bestod av en litteraturgenomgång om sambandet mellan vattenförbrukning på hotell och faktorer relaterade till fysiska egenskaper, faciliteter och fritidsstrukturer som kräver vatten och en fallstudie av hotellet i Lloret de Mar. Resultaten av studien bidrar till en bättre förståelse av faktorer som kan underlätta för hotellbranschen att uppnå en mer effektiv vattenanvändning och stärka sin motståndskraft för att hantera förändringen i tillgången på vatten.

Navarro et al. (2013) hävdar att de besökare som har högre ekonomiskt kapital bidrar till ett högre fastighetspris på bostäder på olika destinationer som påverkar kvalitet för lokalinvånare som inte alltid har samma ekonomiskt kapital. Det här har destinationen Mallorca tagit fast på och infört särskilda lagar och regler som innebär att turister förbjuds att hyra bostäder i vissa områden (El Mundo, 2018). Kommunen i Bruges, Belgien har också varit tvungna att ta kontroll över hur turismen utvecklar sig. Kommunen har gjort aktiva val och det har resulterat i att tillväxten av nya turistattraktioner har begränsats. Ändamålet med det här har varit för att minska på det tryck som turister utsätter lokalbefolkningen för (Neuts & Nijkamp, 2011).

Island är ett av många länder som har erhållit svåra konsekvenser av massturism. Tillflödet av turister har ökat från att endast ha säsong under juni, juli och augusti till året om. 2013 beslutade den isländska staten att en av vulkanpark skulle hållas stängd för allmänheten eftersom landskapen inte kunde återhämta sig från turismen och dess effekter. Vulkanen påverkades negativt av det stora turisttrycket och det såg turismansvariga på Island och då togs beslutet om att stänga parken så området kunde återhämta sig (Total Iceland, 2013). De negativa effekterna av massturism visar sig på bland annat på bergskedjor i världen. Ett exempel på det är skiddestinationer i Nordamerika där den alpina miljön utsätts för slitage. Arrangörer slits därför mellan att vilja bevara den alpina miljön och vilja att bygga ut anläggningar för ekonomisk vinning. Dock har massturismen negativa effekter blivit som mest påtagligt i de europeiska bergskedjorna (Barker, 1982). 1980 besöktes Alperna av 60 miljoner dagsturister och 2017

hade antalet dagsturister ökat till 120 miljoner (WWF Alpine Tourism, 2017). Den aktivitet som har mest negativa effekter på landskapet i alperna är skidturismen. En effekt är att det finns cirka 300 områden för skidåkning av olika slag i alperna och cirka 10,000 olika transportmedel att förflytta sig med. Andra extremsporter exempelvis skärmflygning, cykling och vissa motordrivna aktiviteter har börjat etablera sig i alperna som tidigare har varit opåverkade av utomstående. Det påverkar landskapet stort och den biologiska mångfalden hotas (WWF Alpine Tourism, 2017). Ett annat exempel där den biologiska mångfaldens hotas kraftigt är den spanska solkusten och däribland Barceloneta i Barcelona. Resultaten från studierna påvisade att kustbandet var under stor förändring. Bland annat noterades det att grundvattnet hade ökade föroreningars halter, artificiella vattendrag, förändrad fauna och sandstränderna blev mindre (Navarro et al. 2013). Tjeckiens huvudstad Prag präglas även av fenomenet massturism. Simpson (1999) gjorde en undersökning till artikeln ”*Tourist Impact in the Historic Centre of Prague: Resident and Visitor Perceptions of the Historic Built Environment*” (1999) där både lokalinvånare och turister i staden deltog. Det visade sig i resultatet att majoriteten av de tillfrågade ansåg att de negativa följderna av turismen ökar och blir värre. För att Prag ska finnas kvar är det positivt att människor har börjat inse vad turism kan medföra, både för lokalinvånarna och för turisterna (Simpson, 1999).

3.2 Livscykeln för en destination

Fenomenet massturism kan förstås genom Butlers teori om en destinationslivscykel. Butlers teori går ut på hur en destination utvecklas från att den första upptäckten till antingen nedgången eller förnyelse. Forskare tar även hjälp av destination livscykelmodellen för att skapa förståelse för hur destinationer utvecklas (Butler 2006). Destination livscykelmodellen består av olika steg som en destination kan uppnå; upptäckt, intresse, utveckling, konsolidering, stagning och nedgång eller förnyelse (Butler 2006, s. 4–8). Dock framfördes kritik mot Butlers modell av Buhalis (2000). Buhalis påstod att modellen blev svår att applicera eftersom de olika stegen inte var fullt utvecklade och det var oklart när stegen började och slutade (Buhalis, 2000).

Sheela Agarwal (2002) diskuterar i sin artikel ”*Restructuring seaside tourism: The Resort Lifecycle*” relationen mellan Butlers destinationslivscykel (Butler, 1980) och Harveys omstrukturerings-teori (Harvey, 1989). Artikeln behandlar kustdestinationer i England, dock kan studien och dess slutsatser vara användbara allmänt på kustdestinationer som upplever fenomenet massturism. Fokus i artikeln ligger på förloppet av destinationer som är på väg nedåt och dess omstrukturering. Butlers teori menar på att en nedgång för destination är när marknadsandelar går förlorade mot andra destinationer. Nedgången kan bli ett resultat i att destinationen inte underhålls, en annan inriktning än turism antas, eller att destinationen förnyar turistattraktioner, positionera om sig överlag eller olika typer av nytänkande inom miljöaspekten (Agarwal 2002).

3.3 Destinationsmarknadsföring och image/varumärke

En destination är inte bara en fysisk plats det är även ett varumärke som ska vara unikt gentemot konkurrenter som finns på marknaden. I och med det har destinationsmarknadsföring blivit en central punkt i marknadsföringen för turistdestinationer för att få turister. Destinationer

associeras med olika värden och det är viktigt att bibehålla dem för att både uppnå och bevara sin image/sitt varumärke, behålla kundkretsen och konkurrenskraften. Om negativa ändringar sker med destinationens image/varumärke kommer det att påverka tillströmningen av turister. Artikeln ”*Examining How Country Image Influences Destination Image in a Behavioral Intentions Model: The Cases of Lloret De Mar (Spain) and Cancun (Mexico)*” (2016) tar upp hur ett lands och en destinations image/varumärke påverkar och samverkar med varandra. Studien undersökte hur en destinations image och varumärke påverkades beträffande besökarnas lojalitet utifrån hela landets image och varumärke. Det visades sig i resultatet att det skiljer sig mellan en destinations image/varumärke och ett lands image/varumärke. Det visade sig att besökarna anser att relationen till en destination är större och viktigare än till ett land (Palau-Saumell et al. 2016).

3.4 Lokalbefolkningens perspektiv och betydelse

Debbie S. Easterling (2005) summerar i sin artikel ”*The Residents’ Perspective in Tourism*” den forskning som har gjorts inom turismbranschen de senaste 50 åren. Från 60-talet fram till 70-talet låg fokus på den positiva ekonomiska biten som kan medföras inom turismsammanhang. Under 70-talet kom sedan forskning på visade att turismen och dess effekter har en negativ inverkan som rörde både ekonomiska aspekter och hur lokalbefolkningen påverkades. Forskningen började på 1980-talet ta upp att det inte bara fanns en typ av turism, utan flera. Exempel på dessa turisttyper var kulturturism, landsbygdsturism, ekoturism, småskalig turism och lantlig turism. När 90-talet kom började ett holistiskt perspektiv växa fram som fenomen inom turismen och marketing management började ta form (Easterling, 2005).

Lokalbefolkningen har olika perspektiv på turismen och det diskuteras i ”*The Residents’ Perspective in Tourism*” (2005).

- Equity Theory (Pearce, Moscardo & Ross, 1991) beskriver att lokalbefolkningen är antingen positiva eller negativa när kostnader sätts mot vinster.
- Growth machine Theory föreslår att endast vissa intressenter (de som försöker skapa vinst) stödjer tillväxt av turism för att maximera sin personliga ekonomiska avkastning. Eventuellt kan andra inom ett samhälle inte stödja tillväxten eller aktivt motsätta sig det. Martin, McGurie och Allen (1998) fann stöd för denna teori i sin studie om ”äldre lokalinvånare, attityder mot turismens utveckling”. De antyder senare att en viss grad av konsensus är nödvändigt mellan invånare och aktörer för att uppnå den högsta framgången.
- Lifecycle Theory är en jämförelse med produktlivscykelteorin, vilket innebär att turismen utvecklas genom tiden via olika steg. Butler (1980) identifierade dessa steg: utforskning, engagemang, utveckling, konsolidering och stagnation.
- Doxeys irritations-index beskriver interaktionen mellan turister och de bosatta med teorin om ”irritation index” som består av: eufori, apati, irritation och motstånd (Doxeys, 1975).

- Power Theory (Kayat, 2002) användes för att förklara invånarnas inställning mot turism. Enligt Kayat (2002) påverkar demografiska (egendom, pengar, kompetens och kunskap) faktorer inställningen till turismutveckling.
- Social exchange theory avser att så länge vinsten är högre än kostnaden interagerar lokalinvånarna gärna med turisterna (Easterling, 2005).

4. Teori

I avsnittet kommer de teorier som använts i studien att redogöras. Teorierna ligger till grund tillsammans med den kommande empirin för analysen.

4.1 Hållbar turism

Hållbar turismutveckling grundar sig i kombinationen av turism och hållbar utveckling. Hållbarturism utvecklingen bygger på tre olika aspekter; ekonomiska, ekologiska (miljömässiga) och sociala aspekterna av hållbar utveckling. De tre aspekterna bör ses som en integrerad helhet för att kunna uppnå en hållbar turismutveckling (Hall 2008, s. 27–28). Mihalic (2016) hävdar att en översättning från tron i hållbarhet bör göras till ett praktiskt ansvarstagande. Mihalic menar att en enhetlig förståelse av hållbar turism medför att de ekonomiska, miljömässiga och sociala kulturella dimensionerna sammanfogas.

Förutsättningarna för att en destination ska anses hållbar är att resmållets ekonomiska, ekologiska och sociala bärförmåga inte överskrids. De tre aspekternas kostnader bör även minimeras så att en destination får fördelar av de här aspekterna (Weaver & Lawton 2014, s. 322). Enligt Wheeler (2012) kommer hållbar turism att förbli enbart en teori. Förutsatt att ämnet inte behandlas i större sociala sammanhang som innefattar makt, politik, rasism och girighet.

4.1.1 Ekonomiska aspekter

Ur ett ekonomiskt perspektiv har turismen i många länder en stor betydelse. Turismsektorn bidrar till arbetstillfällen, ekonomisk tillväxt och regional tillväxt (Hall 2008, s. 55).

Turismen har förbättrat levnadsstandarden och infört positiva kulturella förändringar på lokal nivå. Sådan förändring kan även ses på global nivå, eftersom försöken till att främja en hållbar turism har blivit alltmer inramad kring hanteringen av klimatförändringen (Saarinen, 2013). Den ekonomiska aspekten bidrar till flertalet positiva faktorer inom turismutvecklingen eftersom turister tenderar att spendera mer än pengar på destinationen än vad den befintliga befolkningen för. Det här bidrar till ökade intäkter för destinationen. Turismen medför även att satsningar för att utveckla infrastruktur och service genomförs. Med det här finns även nackdelar med turismen ur ett ekonomiskt perspektiv. Exempelvis så kan de leda till att lokalbefolkningen drabbas av ökad arbetslöshet under lågsäsong. Det kan även leda till att lokala aktörer blir ersatta av externa aktörer (Hall 2008, s. 29). Marknadsföring och kommunikation ligger till grunden för att attrahera besökare som kommer för att bidra till en ökad ekonomisk inkomst för destinationen (Hall 2008, s. 56).

4.1.2 Ekologiska aspekter

Den ekologiska aspekten inom hållbar turism bygger på att bevara miljön och dess naturliga tillstånd (McKercher, 1993). Aspekten syftar till att skydda naturresurser genom att införa gränser och mätbara mål. Även ur det ekologiska perspektivet finns det negativa och positiva faktorer. Miljömässig påverkan kan bidra till att den biologiska mångfalden upprätthålls och att

arkitektur och kulturarv bevaras. Men den miljömässiga påverkan kan även ge motsatt effekt och bidra negativt till bevarandet av den naturliga miljön (Hall 2008, s. 29). Den ekologiska hållbarheten påverkas negativt av lokal utveckling som ofta sker i samband med stadsförnyelse och en ökad turism (Jaeger et al. 2007; Huang et al. 2013). I enlighet med JPI (Joint Program Initiative) "Urban Europe" (Menninga et al. 2011) är ekologisk hållbarhet ett av de fyra ämnen som betraktas som avgörande att ta i tur medför att uppnå de krav och utmaningar som finns i europeiska stadsområden.

4.1.3 Sociala aspekter

Den sociala aspekten av hållbar turism berör effekten av turism på lokalsamhället och lokalbefolkningen (Weaver & Lawton 2014, s. 324). Turism är en del av social och kulturell förändring i en destination. På vissa destinationer används turismen avsiktligt för att transformera och konstruera samhället, exempelvis har Singapores myndigheter använt turism som en del av statens sociala teknikprogram (Ooi, 2005). Turismen kan också bidra med positiva aspekter såsom att lokalbefolkningen får ett ökat engagemang av att vara delaktig i turismen och destinationen. Vilket kan bidra till att lokalsamhället stärks och att värderingar samt traditionen får större betydelse. De negativa effekterna kan bidra till att lokalsamhällets struktur istället försvagas och att traditioner tappar sitt värde (Hall 2008, s. 30). De lokala aspekterna rör inte enbart lokalsamhällen utan även turisternas tillfredsställelse med destinationen (Weaver & Lawton 2009, s. 300). Stort fokus har lagts på hur turister, destinationsmarknadsförare och turistindustrin trots att den viktigaste gruppen enligt Boley, McGehee & Hammett (2017) anses vara lokalbefolkningen eftersom det är deras vardagliga liv som påverkas av turistnäringen. Frauman och Banks (2011) skriver att *"lokalsamhällen måste vara villiga partner i turismsprocessen och deras inställning till industrin och uppfattningar om turismens påverkan på deras sätt att leva måste ständigt bedömas."* Yu, Chancellor och Cole (2011) hävdar att medborgarnas inställning i turismsplaneringsprocessen är "avgörande" för framgångsrik hållbar turismutveckling.

4.2 Carrying capacity

Begreppet turistkapacitet uppstår ur uppfattningen att turism inte kan växa kontinuerligt i en viss region utan att orsaka skada på det lokala systemet (Coccossis & Mexa, 2004). Butler (2010) hävdar att begreppet bärkapacitet i turismen hade sin era under 1970-talet då stort fokus låg på att minska turismen i naturområden för att bevara den naturliga miljön.

Inom turismforskning idag används begreppet carrying capacity för att mäta påverkan och besöksstrycket på offentliga platser. Begreppet syftar till var gränsen går för nyttjande av en plats i form av antal besökare utan att detta medför negativa konsekvenser gällande resurser, kundnöjdhet eller lokalbefolkningen (Sievänen et al. 2004).

World Tourism Organizationens definerar carrying capacity som: *"Det maximala antalet personer som kan besöka ett resmål samtidigt utan att orsaka förstörelse av den fysiska, ekonomiska eller sociokulturella miljön samt att kvaliteten på turistnöjdheten inte minskar"*

(Coccosis, Mexa & Collovini 2002). Den här definitionen innefattar olika aspekter såsom: fysiska, ekonomiska, perceptuella, sociala, ekologiska och politiska aspekter (Getz, 1983).

McCool & Lime (2009) menar istället att det funnits ett felaktigt fokus gällande begreppet. Genom att ändra frågornas karaktär från "Hur många är för många?" till "Vad är lämpliga eller acceptabla förhållanden?" kan en diskussion gällande hur problemet ska behandlas utvecklas och planeringsramar skapas.

4.3 Crowding och Overcrowding

Overcrowding är en uppfattning som bestäms utifrån en personlig psykografisk profil. Ett stort antal studier har bedrivits på turistregionernas sociala bärkraft. De flesta av dessa studier har granskat skyddade naturområden men begreppet går även att applicera på mogna turistdestinationer (Navarro, Damian & Fernández-Morales, 2013).

Begreppet crowding grundar sig enligt Stokols (1972) i en miljö och beteende psykologiskt perspektiv och syftar till att beskriva den stressituation som utvecklas över tid som ett resultat av rumsliga begränsningar för sociala aktiviteter. Overcrowding syftar till det stadiet då en destination upplevs ha överstigit sin egen bärförmåga och människors uppfattning kring turismen som resultat blir negativ. Choi, Mirjafari och Weaver (1976) motsätter sig Stokols (1972) antagande om att overcrowding enbart medför negativa upplevelser. De menar på att det också kan ligga till grund för kognitiva upplevelser.

Två typer av överbeläggning kan uppstå: mellan turisterna sinsemellan och mellan turister och lokalbefolkningen. Störst forskningsverksamhet har lagts på relationen mellan turister och lokalbefolkning vilket lett till utvecklingen av fasmodeller såsom (Butler, 1980) och attityd modeller (exempelvis Doxey, 1975) som redogör för hur en destination uppfattas utifrån överbefolkning.

Genom matematiska formler går det att räkna ut om en destinations bärförmåga överskridits och destinationen ligger i riskzon för overcrowding. Det finns dock risker med dessa uträkningar då hänsyn till destinationens geografiska disposition, turisternas rörelsemönster och deras aktiviteter på destinationen inte inkluderas fullt i formlerna (Navarro, Damian & Fernández-Morales, 2013).

4.4 Motivering kring teorierna

I den här studien har teorin kring hållbar turism applicerats ur de tre olika aspekterna; ekonomiska, ekologiska och de sociala på destinationen Barcelona som figurerat som exempel. Teorin har valts för att kunna skapa en djupare förståelse hur de boende i staden och Barcelona påverkas ur de här olika perspektiv både på ett positivt och negativt sätt. Begreppet carrying capacity har använts för att ge en uppfattning om när en destinations bärförmåga överstigs och situationen på platsen inte längre är hållbar. Begreppet utgår både från befolkningen och destinationen som fysisk plats. Den sista teorin om crowding och overcrowding har applicerats för att få en bättre förståelse kring hur både boende och turister i Barcelona upplever staden ur ett trängselperspektiv. Begreppen har underlättat förståelsen om hur mycket som är för mycket.

De tolv insamlade intervjuerna samt de vetenskapliga artiklarna utgick ifrån teorierna när sammanställningen skedde och integrerades för att uppnå en djupare förståelse kring de tre teorierna.

5. Empiri

Avsnittet kommer bestå av de insamlade empiriska materialet bestående av intervjuer och en litteraturstudie där vetenskapliga artiklar utgör grunden tillsammans med teorin inför den kommande analysen.

5.1 Hållbar turism

De medverkande respondenterna anser att turismen är en stor bidragande faktor till Kataloniens och Barcelonas välfärd. Turismen är av stor betydelse för stadens sysselsättning och ekonomi. I den genomförda undersökningen påvisades det att respondenterna ansåg att det vore mer lönsamt ur ett hållbart perspektiv att minska turismen i staden. Samtidigt visade de på insikt gällande den ekonomiska faktorn och beroendet av turistsektorn. De turismrelaterade yrkena i staden så som guider, restauranger, barer och hotell skulle inte ha ekonomisk vinning om turismen skulle minska i staden

”Det är svårt, för om den minskar kommer folk förlora jobb. Men om den ökar kommer de inte heller bli en trevlig miljö” – (Stephanie, 2018)

Relationen mellan turister och staden är komplex. Något som Van der Borg, Costa & Gotti (1996) hävdar i sin artikel. Alla städer betonar vikten av turism för den lokala ekonomin: turistnäringen bidrar till den lokala inkomsten och ger många människor jobb. I vissa städer är turismen den viktigaste ekonomiska aktiviteten och i flera fall den nuvarande källan till lokal ekonomisk utveckling (Van der Borg, Costa, & Gotti, 1996).

Turismen i Barcelona alstrar flera arbetstillfällen för många av stadens invånare och är en stor inkomstkälla för Katalonien. En av de medverkande Miguel (2018) är egenföretagare och driver en restaurang som serverar katalansk mat. Han menar att det är just turismen och effekterna av den som gör att han kan driva sin verksamhet och leva på det. Miguel (2018) berättar även om vänner han har i restaurangbranschen och alla känner att de måste bli bättre, mer unika och leva upp till mer för att turisterna ska bli nöjda. Det här tas bland annat upp i en artikel av Pearce (2001), han menar att en enorm press sätts på städerna i samband med att turister blir allt mer medvetna i samband med en ökad globalisering. Massturism förändrar förhållandet mellan turister och invånare. De växande kraven från turister, särskilt i historiska städer, har medfört ett reaktivt svar på problemen med att hantera en ökad mängd besökare, ett vanligt fenomen främst i europeiska storstäder (Pearce, 2001).

Segmentet av turister med hög socioekonomisk status och höga inkomster bidrar även till högt ekonomiskt beroende av fastigheter och ekonomiska fördelar som har förringat kvaliteten av livet för de bosatta som många gånger inte har samma ekonomiska möjligheter som turisterna (Navarro et al. 2013). På Mallorca har lokalbefolkningen gjort uppror gentemot uthyrningen och försäljningen av semesterboende på ön. Turister med högre ekonomiska förutsättningar har bidragit till att bostadspriserna stigit radikalt och medfört att lokalbefolkningen inte kan möta de här priserna. De har därför infört lagar som “Ley de Espacios Naturales” som förbjuder turister att hyra bostäder i vissa områden (El Mundo, 2018).

Inställningen mot turister varierar, beroende på vilka turister som det talas om. Turister vars syfte är att uppleva staden upplevs inte som lika störande som turister vars syfte exempelvis är att festa eller ta del av större idrottsevenemang. De turister som åker på en så kallad ”festresa” förknippas ofta med nedskräpning, ett störande beteende och ett allmänt problem. Något som kan betraktas som motsägelsefull då nattlivs- och turismaktörerna skapar fest miljöer för att maximera de ekonomiska intäkterna på destinationerna (Graça, 2008; Graham, Bernards, Osgood, & Wells, 2006; Lindsay, 2005; Pritchard and Morgan, 1996; Roberts, 2009). Navarro et al. (2013) kunde dra slutsatsen att mogna turister som är välutbildade och har en hög socioekonomisk status på grund av sin höga inkomst är mer fördelaktiga för destinationen. Lokalbefolkningen hade även därför en högre acceptansnivå gentemot de här turisterna. Studien visade även på att turister utgör det segment som är mest känsligt för trängsel. Resultaten bekräftar även Hayduks (1983) som konstaterande att individer med högre status är mindre toleranta för trängsel och överbefolkning på en destination. Barcelona ingår liksom spanska solkusten i destinationer som för många unga vuxna förknippas med billig alkohol och fest vilket skapat en lägre toleransnivå gällande det här turistsegmentet (Sönmez et al. 2013).

Den miljömässiga påverkan som uppstår av turism kan visa sig både på ett positivt och negativt sätt. Det framkommer från intervjuerna med lokalinvanarna att det är mycket negativt som kommer med turismen i Barcelona. Staden utsätts för kraftig nedskräpning både i staden och på de populära stränderna. De som bor i staden väljer att åka till andra städer och stränder eftersom det är för mycket turister och för mycket slitage på staden och dess omgivning.

”Jag och mina barn går aldrig till Barceloneta, även om det är den strand som ligger oss närmast. (...) Men den är även väldigt smutsig både i sanden och i vattnet. Jag vill inte att mina barn ska vistas där. Vi väljer oftast att ta bilen eller tåget till stränder utanför stan.” – (Marta, 2018).

Den ekologiska aspekten inom hållbar turism innebär att värna om staden och dess olika miljöer. I samband med högt turisttryck ökar även belastningen på stadsmiljön. Det visar sig exempelvis genom nedskräpning och slitage. De naturliga turistattraktionerna såsom stadens strand Barceloneta är ett av flera exempel på naturområden som drabbats hårt (Navarro et al. 2013). Det genomfördes studier på den spanska solkusten gällande massturismen och hur turismen påverkat destinationen. Resultatet de fann var en stor omvandling av kustlandskapet, inklusive oåterkalleliga miljöpåverkan till följd av massturismen. Exempelvis kunde man notera förlust av strandsand, artificiella vattendrag samt ökade grundvattenförorening.

5.2 Carrying Capacity

Begreppet carrying capacity innebär att en destination inte överstiger den gräns för vad platsen kan tåla utan att få negativa konsekvenser gällande resurser, kundnöjdhet och lokalbefolkningens vardagsliv. Av samtliga tolv respondenter som har medverkat i studien framgick det att alla ansåg att Barcelona som stad har svårigheter att hantera den pågående turistverksamheten. Två av de tillfrågade respondenterna inom turismperspektivet upplevde överbefolkningen så pass störande att de inte skulle välja att resa tillbaka.

“Jag upplever att de va svårt att ta sig runt i stan med kollektivtrafik, bussar och tunnelbanor var överbefolkade och även på de centrala gatorna va de svårt att ta sig fram då turisterna nästan skapade kö. Många restauranger vi besökte hade även långa väntetider innan man kunde få bord.” – (Anders, 2018).

Det har genomförts studier där bärkapaciteten ändrar innebörd. Stankey och McCool (1984) menar att den primära frågan som ligger till grund för bärkapaciteten inte bör vara "Hur många är för många?" utan hur mycket förändring på de naturliga förutsättningarna är acceptabla med tanke på mål för ett visst område.

Turisttrycket och irritationen upplevs som högst under sommarhalvåret då Barcelona har som högst antal turister. Lokalbefolkningen har lärt sig turisternas rörelsemönster och anpassar sin vardag utifrån att inte interagera med dem. Till exempel undviker många att vistas på platser såsom Ramblan på dagtid, vissa turistgator och den populära stranden Barceloneta. De väljer istället att åka till andra städer och stränder utanför stan med sina familjer. De visades sig också att det är svårt att ta sig till och från jobbet. Flera av de boende i studien har hus eller lägenheter i andra städer i närheten av Barcelona, till exempel Sitges, för att komma iväg från alla turister

“Som under sommaren men då försöker jag oftast att resa utanför stan. Min familj har hus i Sitges strax utanför Barcelona. Där det visserligen också är mycket turister men ändå på ett annat sätt. Lugnare stämning”. - (Carlos, 2018)

När frågan kom om turismen borde öka eller minska för att staden ska bevaras på bästa möjliga sätt var svaret från alla boende i staden att den definitivt inte skulle öka, men om den skulle göra det måste de ske med reglerade mått. Enligt Russo (2002) har Barcelonas stadskärna förändrats till följd av turismen. Turisters användning av centrala utrymmen kan i hög grad påverka känsliga stadsområden. Dess tryck på värdet av urbana lokaler skapar incitament för medborgare och företag väljer att överge centrala platser (Russo, 2002).

5.3 Crowding och Overcrowding

Utifrån det insamlade materialet framkom det att effekterna ökar påtagligt under sommarmånaderna och när högsäsongen börjar. Flera av de respondenter som bor i Barcelona påpekar ett flertal gånger under intervjuerna att de behöver planera sin resa till skola och jobb mycket mer noggrant under högsäsongen för att undvika turister för att komma i tid.

“Jag går alltid hemifrån 20 minuter tidigare när jag ska till jobbet på sommarhalvåret för att hinna ta omvägar och undvika de gatorna med flest turister. Det händer även att jag inte kommer med de bussar jag planerat att ta eftersom de redan är överfulla och då bara kör förbi.” – (Felicia, 2018)

Många av lokalborna har gjort aktiva val för att undkomma turismen och bosatt sig längre ut från staden. Det framkom även att de turister som medverkat i studien ansåg också att det var för mycket folk på gatorna och det skänkte deras helhetsintryck av staden. Turismen upplevs dock inte som ett lika påtagligt problem under vinterhalvåret.

”... Vi har valt att bo i ett område som är lite lugnare främst för barnens skull”
– (Marta, 2018)

Stoklos (1972) menade på att de studier som har utförts tidigare gällande crowding enbart syftar till den stress som den fysiska destinationen blir utsatt för och inte hur befolkningen på destinationen upplever situationen.

Det är ett faktum att turismen i Barcelona har ökat kraftigt de senaste åren och enligt respondenterna som bor i Barcelona går det att se bara genom att titta på det senaste fem åren. Det var inte alls lika populärt att åka till staden för fem år sedan som det är nu. Turister stannar bara över en weekend vilket upplevs som att det kommer nya väldigt ofta. Då punkten snart är nådd för att kunna välkomna fler turister till staden anser några av de boende i staden att åtgärder kommer att behöva vidtas. Antigen att turismen anpassas efter staden eller att anpassa staden och bygga om den för att kunna tillgodose turismens behov.

I andra städer har regler och lagar trätt i kraft för att ta kontroll över turismen. I *Crowding Perception in a Tourist City: A Question of Preference* (2011) studeras staden Bruges. I Bruges har kommunen aktivt varit tvungna att begränsa utvecklingen av nya turistanläggningar. Detta i syfte av att begränsa det sociala trycket som turister utsätter lokalbefolkningen för (Neuts & Nijkamp, 2011).

Turisterna som medverkat i vår studie hävdar att när de besökte Barcelona har det uppfattat de boendes negativa inställning och beteende mot turismen. Casper (2018) berättar att de manliga taxichaufförerna var väldigt irriterade på just de manliga turisterna och var nedlåtande mot de kvinnliga turisterna. Lokalborna ville inte försöka hjälpa till och det var sällan som de gick med på att tala engelska. Det blev väldigt lätt missförstånd då språkbarriären var hög. Det begränsade även interaktionen mellan turister och de boende.

”Nä dem är riktigt, de är nästan elaka. De är inte alls så att de vilja hjälpa till, de nästan vänder ryggen till. De vill inte ens försöka prata engelska. De är bara spanska som gäller.” – (Maria, 2018).

5.4 Sammanfattning

Gemensamt för de båda intervju grupperna som är bosatta i Barcelona tillfälligt eller permanent är att de upplever att turismen inte bör öka. Några av de tillfrågade har en generell negativ syn på turismen men flertalet av de tillfrågade har trots problem som uppkommit en förståelse för hur turismen även bidrar positivt till stadens välfärd och utveckling.

Turisternas uppfattning av bemötandet i staden varierar. Gemensamt är dock att de personer som anses tillhöra unga festande turister får ett kallare bemötande än de som anses tillhöra högre samhällsklasser med starkare ekonomi. Ett bemötande som kan anses naturligt från lokalbefolkning då den yngre turistgruppen ofta är de som inte visar lika mycket respekt för varken staden eller lokalbefolkningen. Majoriteten av de tillfrågade turisterna har en positiv inställning till staden och skulle gärna besöka den på nytt trots att även dem upplevt att staden varit överbefolkad på vissa platser.

6. Analys

I det här avsnittet kommer det empiriska materialet i form av intervjuer och vetenskapliga artiklar analyseras tillsammans med teorierna som har presenterats i teoriavsnittet. De tre teorierna; hållbar turism, carrying capacity och crowding & overcrowding kommer att analyseras utifrån studiens syfte samt frågeställningar.

6.1 Hållbar turism

Hållbar turismutveckling grundar sig i kombinationen av turism och av hållbar utveckling. Hållbar turismutveckling lyfter fram tre aspekter; de ekonomiska, ekologiska (miljömässiga) och de sociala aspekterna. Utifrån den här studien har en insikt skapat om att ett samspel mellan de här tre aspekterna är avgörande för att uppnå en hållbar turism på en destination. Utifrån de insamlade svaren som gavs av respondenterna påvisades det att den aspekt som drabbat Barcelona hårdast är den sociala. De sociala aspekterna berör effekten av turism på lokalsamhället och lokalbefolkningen. Stort fokus har tidigare lagts på destinationsmarknadsföring och turistindustrin när det sociala aspekterna diskuteras. Istället bör fokus flyttas till hur lokalbefolkningen som dagligen lever i denna miljö upplever situationen. Turisterna har en större valmöjlighet att välja destination och om de faktiskt vill besöka en plats där massturism förekommer. För lokalbefolkningen är valet inte lika självklart då turisterna vistas i deras hemmiljö. I Barcelona har en viss irritation vuxit fram till följd av det höga besöksantalet. Det visar sig delvis genom lokalbefolkningens inställning och toleransnivå gentemot turisterna, men även genom turisternas upplevda bemötande från lokalbefolkningen.

Ur ett ekonomiskt perspektiv har turismen en stor betydelse när det kommer till intäkter och sysselsättning i Barcelona. Flertalet tillfrågade i den här studien har förståelse för den ekonomiska betydelsen som turismen bidrar med. På den undersökta destinationen har turismen bidragit till att satsningar på att utveckla staden och infrastrukturen genomförts. Turismen har förbättrat levnadsstandarden och infört positiva kulturella förändringar på lokal nivå. Flertalet av de tillfrågade respondenterna, både lokalbefolkning och turister påpekar dock att turismen i Barcelona är mycket säsongsbaserad. Det har bidragit till en ökad arbetslöshet under lågsäsongen. Samt att lokala aktörer blivit ersatta av externa aktörer. Segmentet av turister med hög socioekonomisk status och höga inkomster har till viss del bidragit till att försämra livskvalitén för lokalbefolkningen genom att pressa upp fastighetspriser som lokalbefolkningen med sina inkomster inte kan möta.

Den ekologiska aspekten inom hållbar turism bygger på att bevara miljön och dess naturliga tillstånd. Aspekten syftar till att skydda naturresurser genom att införa gränser och mätbara mål. Flera av de populäraste turistattraktionerna i Barcelona är naturområden såsom parker och den lokala stranden Barceloneta. Utifrån de intervjuer var massturismen som mest påtaglig på just flera av dessa platser. Barcelonas strand Barceloneta var ett återkommande område som nämnades som smutsigt och nedskräpat både på land och i vattnet vilket bidrar till negativa påföljder för den biologiska mångfalden. I Barcelona är utbudet av historiska byggnader och arkitektur stort. Den miljömässiga påverkan har genom långsiktiga mål bidragit till att arkitektur och kulturarv bevaras.

Genom den insamlade data i form av vetenskapliga artiklar har det påvisats att det inte bara är ett fenomen som drabbat Barcelona utan är ett gemensamt problem för europeiska storstäder. Detta på grund av att det är destinationer med ett brett utbud av kultur och historia som tenderar att attrahera många olika turismsegment. De negativa effekterna av stora mängder turism tenderar att försvaga lokalsamhällets struktur och att lokala traditioner tappar sitt värde. Medborgarnas inställning i turismplaneringsprocessen är avgörande för att nå en framgångsrik hållbar turismutveckling. Samtliga av de valda artiklarna betonar vikten av turism för den lokala ekonomin. I vissa städer är turismen den viktigaste ekonomiska aktiviteten och i flera fall den främsta källan till lokal ekonomisk utveckling. För att uppnå en långsiktig hållbar turismutveckling lyfts den ekologiska hållbarheten fram som den avgörande aspekten att ta i tur medför att uppnå de krav och utmaningar som finns i europeiska stadsområden.

6.2 Carrying Capacity

Begreppet turistkapacitet uppstår ur uppfattningen att turism inte kan växa kontinuerligt i en viss region utan att orsaka skada på det lokala systemet. Begreppet syftar till var gränsen går för nyttjande av en plats i form av antal besökare utan att det medför negativa konsekvenser gällande resurser, kundnöjdhet eller lokalbefolkningen. Ett flertal svagheter har påträffats med begreppet under studiens gång då det är svårt att definiera "för mycket" samt att gränsen för en destinations bärförmåga skiljer sig från destination till destination. Individuella aspekter behöver även tas i åtanke när begreppet talas. Då tidigare erfarenheter och personliga uppfattningar kan ligga till grund för hur man uppfattar trängseln på en viss destination. Vad som går att utläsa utifrån respondenternas svar är att en gemensam uppfattning om att Barcelonas bärförmåga närmar sig en ohållbar gräns. Det märks som tydligast på offentliga platser där lokalbefolkning och turister vistas samtidigt. Ett exempel på det är lokaltrafiken som under högsäsong har svårigheter att hantera de stora folkmängderna. Det skapar irritation både ur lokalbefolkning och turistperspektiv.

Barcelonas stadskärna har förändrats till följd av turismen. Turisters användning av centrala utrymmen har i hög grad påverkat känsliga stadsområden. Dess tryck på värdet av urbana lokaler har legat till grund för att medborgare och företag valt att överge centrala platser.

Ett stort fokus gällande bärförmåga har tidigare lagts på antalet turister som en destination klarar av att hantera. För att uppnå en hållbar turismutveckling bör fokus istället ligga på vad som är acceptabla förhållanden för samtliga parter på destinationen. Begreppet bör utgå från att behandla de fysiska, ekonomiska, sociala, ekologiska och politiska aspekterna.

6.3 Crowding och Overcrowding

Overcrowding är en uppfattning som bestäms utifrån en personlig psykografisk profil. Begreppet syftar till det stadiet då en destination upplevs ha överstigit sin egen bärförmåga och människors uppfattning kring turismen som resultat blir negativ. Begreppet går hand i hand med Carrying capacity då overcrowding sker till följd av att en destinations bärförmåga överstigits.

I Barcelona anses överbeläggningen mellan turister och lokalbefolkning vara den som skapar störst irritation och problem. Lokalbefolkningen uppfattar att turister tagit över områden som inte är avsedda för turism. Turisttrycket och irritationen upplevdes utifrån våra respondenter som högst under sommarhalvåret då Barcelona har som störst antal turister. Detta resulterade i att lokalbefolkningen väljer att undvika vissa områden för att framkomligheten begränsas på grund av turisterna.

Utifrån den insamlade data i form av vetenskapliga artiklar kring ämnet framgick det att matematiska formler kan appliceras för att räkna ut om en destinations är i riskzon för att drabbas av overcrowding. De matematiska formlerna medför dock en del risker då hänsyn till destinationens geografiska disposition, turisternas rörelsemönster och deras aktiviteter på destinationen inte inkluderas fullt i formlerna.

6.4 Sammanfattning

Utifrån de insamlade intervju svaren från respondenterna påvisades det att den aspekt som drabbat Barcelona hårdast är den sociala aspekten. Större fokus bör läggas på hur lokalbefolkningen på en destination upplever turist situationen.

En viss irritation vuxit fram hos lokalbefolkningen till följd av det höga besöksantalet. Det visar sig delvis genom lokalbefolkningens inställning och toleransnivå gentemot turisterna, men även genom turisternas upplevda bemötande från lokalbefolkningen.

Flertalet tillfrågade i den här studien har förståelse för den ekonomiska betydelsen som turismen bidrar med. Vad som går att utläsa utifrån respondenternas svar är att en gemensam uppfattning om att Barcelonas bärformåga dock närmar sig en ohållbar gräns. Irritation skapas både ur lokalbefolkning och turisters perspektiv. Lokalbefolkningen uppfattar att turister tagit över områden som inte är avsedda för turism. Det här resulterade i ett negativt bemötande samt att lokalbefolkningen väljer att undvika vissa områden för att framkomligheten begränsas på grund av turisterna.

7. Slutsats

I det här avsnittet kommer en slutdiskussion där de två ställda frågeställningarna kommer att behandlas utifrån den föregående analysen. Avslutningsvis av det här avsnitt och studie kommer förslag till vidare forskning.

7.1 Slutdiskussion

Mot bakgrund kring en ökad turism i europeiska storstäder (Statista, u.å.) och hur Barcelonas centrala områden har förändrats av turismens har studiens syfte varit att få djupare förståelse för hur turister och lokalbefolkningen i Barcelona uppfattar varandra. Slutdiskussionen kommer att behandla en frågeställning i taget för att få en så klar bild som möjligt för att slutligen summera de båda frågeställningarna för en helhetsbild.

- *Hur påverkas Barcelona som stad av den pågående turismen?*

Genom de insamlade intervjuerna och de vetenskapliga artiklar påvisades det att Barcelona har fått både positiva och negativa effekter av den massiva turism som finns i staden.

De positiva effekterna vi funnit i den här studien är främst kopplat till de ekonomiska aspekterna och att turismen bidrar till att många arbetstillfällen och inkomster. Satsningar på stadsförnyelse har genomförts för att attrahera turister, något som även gynnar lokalbefolkningen. De negativa effekterna som påträffas i staden är de slitageskador som finns i form av nedskräpning på staden gator och framförallt på stranden Barceloneta. Ett resultat av nedskräpningen på Barceloneta stranden har blivit att både besökare, men framförallt de boende i Barcelona anser att det är för smutsigt och väljer andra stränder i närområdet. Resultatet av den miljöpåverkan som inte enbart finns i Barcelona, utan på hela den spanska solkusten har visat att kusten är under förändring i form av ökad grundvattenförorening, konstgjorda vattendrag och förlust av sanden på stränderna.

- *Hur påverkas de boende i Barcelona av turismen?*

Som så många andra innan oss har vi dragit slutsatsen om att massturismen påverkar de boende i Barcelona starkt. Utifrån de insamlade intervjuerna kunde slutsatsen dras att den sociala aspekten har påverkat de boende i staden mest. Som den föregående analysen visar bör fokus skifta från turistindustrin till hur lokalbefolkningen upplever turismsituationen. Det är lättare för en turist att välja en annan destination än för en lokalinvånare i Barcelona att flytta från sitt hem. Det finns både positiva och negativa sidor av den ekonomiska delen av turism. Många av de som lever i Barcelona i dag har på något sätt kontakt med turismen via sitt arbete. Skulle turismen minska eller försvinna skulle arbetena följa en liknande kurva. Trots att Barcelona är en storstad med ett brett utbud av sevärdheter och attraktioner som lockar turister året om är turismen säsonsberoende. Under lågsäsong ökar arbetslösheten vilket leder till ekonomiska påfrestningar.

7.1.1 Summering av frågeställningarna

Genom 12 stycken intervjuer med privatpersoner i Barcelona har en djupare förståelse för hur turismen upplevs uppnåtts. För att kunna ge en så bred inblick som möjligt har vi valt att intervjua tre olika segment av människor i Barcelona. Medverkande i denna studie har därför delats in i tre olika grupper: turister, inflyttade samt lokalbefolkning. Respondenterna delade med sig av sina positiva såväl de negativa upplevelser och erfarenheter de haft av turismen. Gemensamt för samtliga av studiens respondenter är att de upplever någon eller flera av aspekterna för hållbar turism inte längre klarar av att uppfyllas på grund av den stora tillströmningen av turister. Ett stort fokus gällande carrying capacity har legat på hur mycket en destination klarar av att hantera. Slutsatser som kan dras är att för att uppnå en hållbar turismutveckling bör fokus ligga på vad som är acceptabla förhållanden för samtliga parter på destinationen. Carrying capacity bör utgå från att behandla de fysiska, ekonomiska, sociala, ekologiska och politiska aspekterna.

Den data i form av vetenskapliga artiklar som har samlats in, har givit ett bredare perspektiv till det undersökta ämnet och även stärkt bilden av att massturism är ett problem som omfattar flera områden. Syftet med den här studien har som tidigare nämnt varit att undersöka just Barcelona som exempel för att belysa ett mer omfattande problem som går att finna i flera andra europeiska städer.

7.2 Kritisk reflektion

Den här studien är genomförd enbart med kvalitativa metoder, kritik som ofta riktas mot det här är att det har benägenhet för att inte bli objektiva eftersom det grundar sig mycket i vad forskaren har för åsikter om vad som är relevant. Det syftar även på att den personliga relation som kan skapas med forskaren och de medverkande (Bryman 2011, s. 368). I kvalitativa undersökningar finns även kritiken att det är svårt att göra en likadan studie på samma sätt och få samma resultat eftersom världen och människor förändras (Bryman 2011, s. 368–369). I studien har 12 intervjuer, där fyra var telefonintervjuer eftersom den geografiska och finansiella aspekten stod i vägen. Det gör så att det är svårare att tolka respondenternas minspel, kroppsspråk och reaktioner på de ställda frågorna. Dock har det visats sig enligt Bryman (2011, s. 432–433) att telefonintervjuer inte är så annorlunda från personliga intervjuer.

Då studien är av kvalitativ natur har ett induktivt synsätt applicerats genom hela processen. Tolv semistrukturerade intervjuer samlades in för att sedan samla in teori som visade liknade tecken som vår empiri. Under processens gång när de insamlade intervjuerna skulle kodas, tematiseras och summeras tillsammans med teorin uppstod olika problem och situationer som var problematiska. Det var problematiskt få fram relevant information från samtliga intervjuer. Vi hade ett relativt stort empiriskt material, men det var inte så pass djupgående som vi hade önskat. Under processens gång kom vi till insikten att synsättet abduktion, där både det induktiva och deduktiva synsättet kombineras, hade varit mer lämpat för studien. Dock valde vi att inte ändra synsättet eftersom studien natur skulle ändras samt att tidsaspekten räknades in.

7.3 Förslag på vidare forskning

Under processens gång har det uppkommit flera tänkvärda förslag på vidare forskning till denna studie. Studien syfte var att få en djupare förståelse kring hur turister och lokalbefolkningen i Barcelona uppfattar varandra. Begreppet massturism har tidigare enbart syftat till den stress som den fysiska destinationen blir utsatt för och inte hur befolkningen på destinationen upplever situationen. Detta är något som i framtida forskning bör tas i åtanke för att kunna uppnå en hållbar turismutveckling. Då studien är genomförd med endast kvalitativa tillvägagångssätt har det endast kunnat undersöka ett fåtal individer. Förslag till vidare forskning är då att genomföra en studie där även kvantitativa metoder används i form av exempelvis enkäter. I avsnitt tre, tidigare forskning, går det att läsa om olika typer av turism som exempelvis den alpina turismen och dess effekter. Det skulle vara intressant att göra en liknande studie på turismen i alperna. Ett andra förslag till vidare forskning är då hur alpina turism påverkar både urbana destinationer och miljön. Ett tredje förslag är att fokusera studien på enbart de boende respektive turister i urbana miljöer.

Referenslista

Tryckta referenser

Aspers, P. (2011). *Etnografiska metoder: Att förstå och förklara samtiden*. Stockholm: Liber AB.

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2: a upplagan. Malmö: Liber.

Butler, R. W. (2006). The origins of the tourism area life cycle. *The tourism area life cycle*, 1, 13–26.

Coccosis, H., & Mexa, A. (2004). The challenge of tourism carrying capacity assessment: Theory and practice. Aldershot: Ashgate.

Denscombe, M. (2016). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.

Hall, C. M. (2008). *Tourism planning: Policies, processes and relationships*. Pearson Education.

Harvey, D. (1989). *The condition of postmodernity* (Vol. 14). Oxford: Blackwell.

Hjerm, M, Lindgren, S & Nilsson, M (2014). *Introduktion till samhällsvetenskaplig analys*, 2: a upplagan. Malmö: Gleerups.

Holme, I & Solvang, B (1997). *Forskningsmetodik, Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, 2: a upplagan Oslo: TANO A.S.

Kvale, S. & Brinkman, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2: upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Peirce, C. S. (1998). *Collected papers of Charles Sanders Peirce*. London: Thoemmes Continuum.

Theobald, W. F. (Ed.). (2004). *Global tourism*. Routledge.

Trost, J. (2014). *Kvalitativa intervjuer*, 4:e upplagan. Studentlitteratur AB, Lund

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm. Vetenskapsrådet.

Weaver, D. & Lawon, L (2009). *Tourism Management*. 4: e upplagan. John Wiley Sons. Birmingham.

Digitala referenser

Barcelona Turisme: Barcelona Tourism Annual Report, 2015

http://professional.barcelonaturisme.com/imgfiles/estad/OTBC_Informe_Anual_2015.pdf

(hämtad 2018-01-05)

Mysteriet Mallorca, 2015

<https://www.fokus.se/2015/03/mysteriet-mallorca/>

(hämtad 2018-05-03)

El Mundo, 2018

<http://www.elmundo.es/baleares/2018/01/19/5a622239268e3e6b3b8b4819.html>

(hämtad 2018-05-11)

Enciclopedia, u.å.

https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0016436.xml?s_q=Catalunya#.VHxWAcl5ZIs

(hämtad

2018-05-22)

European Cities Marketing, 2015

<https://www.europecitiesmarketing.com/european-cities-marketing-benchmarking-report-2017-confirms-the-resilience-of-european-cities/>

(hämtad 2018-01-03)

Eurostat, 2015

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tourism_statistics/sv

(hämtad 2018-04-11)

Landguiden, 2018

<https://www-ui-se.till.biblextern.sh.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/spanien/turism/>

(hämtad 2018-04-23)

Norwegian, 2018

<http://www.mynewsdesk.com/se/norwegian/pressreleases/norwegian-med-god-passagerartillvaext-i-mars-2469975>

(hämtad 2018-05-23)

Strategic Tourism Plan 2020, 2017. *Strategic Tourism Plan 2020: Executive Summary.*

Barcelona: Tourism Department.

https://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/documents/080517_resumexecutiu_v01_en.pdf

(hämtad 2018-02-03)

Statista u.å.

<https://www.statista.com/statistics/452060/number-of-tourists-in-barcelona-spain/>
(hämtad 2018-02-03)

Tillväxtverket, begreppsnyckel (2016)

<https://tillvaxtverket.se/download/18.a48a52e155169e594d38dd/1465393421794/Turismens%20begreppsnyckel,%202016.pdf>
(hämtad 2018-04-07)

Total Iceland, 2013

<http://totaliceland.com/mass-tourism-taking-its-toll-already-in-iceland/>
(hämtad 2018-07-05)

WWF Alpine Tourism, 2017

http://wwf.panda.org/what_we_do/where_we_work/alps/problems/tourism/
(hämtad 2018-07-05)

Vetenskapliga artiklar

Agarwal, S. (2002) "Restructuring seaside tourism: the resort lifecycle". *Annals of tourism research*, 29(1), 25-55.

Ashworth, G., & Page, S. J. (2011) "Urban tourism research: Recent progress and current paradoxes." *Tourism management*, 32(1), 1-15.

Atkinson, R. (2002) "*Does Gentrification Help Or Harm Urban Neighbourhoods?: An Assessment of the Evidence-Base in the Context of New Urban Agenda.*" Bristol: ESRC Centre for Neighbourhood Research.

Barker, M. L. (1982) "Traditional landscape and mass tourism in the Alps." *Geographical Review*, 395-415.

Boley, B. B., McGehee, N. G., & Hammett, A. T. (2017) "Importance-performance analysis (IPA) of sustainable tourism initiatives: The resident perspective." *Tourism Management*, 58, 66-77.

Braun, V., & Clarke, V. (2006) "Using thematic analysis in psychology." *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

Buhalis, D. (2000) "Marketing the competitive destination of the future." *Tourism management*, 21(1), 97-116.

Butler, R. W. (2010) "Carrying capacity in tourism: Paradox and hypocrisy." *Tourism research: A*, 20(20), 53-64.

Butler, R. W. (1980) "The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources." *The Canadian Geographer/Le Géographe canadien*, 24(1), 5-12.

- Cócola-Gant, A. (2015) "Tourism and commercial gentrification. In *The Ideal City. Between Myth and Reality.*" *RC21 Conference, Urbino: ISA*, pp 27-29
- Choi, S. C., Mirjafari, A., & Weaver, H. B. (1976) "The concept of crowding: A critical review and proposal of an alternative approach." *Environment and Behavior*, 8(3), 345-362.
- Claver-Cortés, E., Molina-Azori, J. F., & Pereira-Moliner, J. (2007) "Competitiveness in mass tourism." *Annals of Tourism Research*, 34(3), 727-745.
- Coccosis, H., Mexa, A., & Collovini, A. (2002) "Defining, measuring and evaluating carrying capacity in european tourism destinations, final report". B4-3040/2000/294577/MAR/D2.
- Daskalopoulou, I., & Petrou, A. (2009) "Urban tourism competitiveness: Networks and the regional asset base." *Urban Studies*, 46(4), 779-801.
- Duran, P. (2005) "The impact of the Olympic Games on tourism." *Barcelona: the legacy of the Games, 2002, 1992-2002.*
- Doxey, G. V. (1975) "A causation theory of visitor-resident irritants: Methodology and research inferences." In *Travel and tourism research associations sixth annual conference proceedings* (pp. 195-98).
- Easterling, D. S. (2005) "The residents' perspective in tourism research: A review and synthesis." *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 17(4), 45-62.
- Frauman, E., & Banks, S. (2011) "Gateway community resident perceptions of tourism development: Incorporating Importance-Performance Analysis into a Limits of Acceptable Change framework." *Tourism Management*, 32(1), 128-140.
- Gabarda-Mallorquí, A., Garcia, X., & Ribas, A. (2017) "Mass tourism and water efficiency in the hotel industry: A case study." *International Journal of Hospitality Management*, 61, 82-93.
- Getz, D. (1983) "Capacity to absorb tourism: Concepts and implications for strategic planning." *Annals of Tourism Research*, 10(2), 239-263.
- Graça, S. (2008) "Night-time economy: Cooperation between formal and informal social control (case study of margate)." *The Police Journal*, 81(2), 126-143.
- Graham, K., Bernards, S., Osgood, D. W., & Wells, S. (2006) "Bad nights or bad bars? Multi-level analysis of environmental predictors of aggression in late-night large-capacity bars and clubs." *Addiction*, 101(11), 1569-1580.
- Gössling, S., & Peeters, P. (2015) "Assessing tourism's global environmental impact 1900–2050." *Journal of Sustainable Tourism*, 23(5), 639-659.

- Gutiérrez, J., García-Palomares, J. C., Romanillos, G., & Salas-Olmedo, M. H. (2017) "The eruption of Airbnb in tourist cities: Comparing spatial patterns of hotels and peer-to-peer accommodation in Barcelona." *Tourism Management*, 62, 278-291.
- Hayduk, L. A. (1983) "Personal space: Where we now stand." *Psychological bulletin*, 94(2), 293.
- Herold, M., Goldstein, N. C., & Clarke, K. C. (2003) "The spatiotemporal form of urban growth: measurement, analysis and modeling." *Remote sensing of Environment*, 86(3), 286-302.
- Huang, R., Ma, Y. X., Li, H. M., & Liu, W. J. (2013) "Effect of road development on landscape pattern in Xishuangbanna." *Journal of Yunnan University Natural Sciences Edition*, 35(1), 121-128.
- Jaeger, J., Schwarz-von Raumer, H. G., Esswein, H., Müller, M., & Schmidt-Lüttmann, M. (2007) "Time series of landscape fragmentation caused by transportation infrastructure and urban development: a case study from Baden-Württemberg." Germany. *Ecology and Society*, 12(1).
- Kayat, K. (2002) "Power, social exchanges and tourism in Langkawi: Rethinking resident perceptions." *International Journal of Tourism Research*, 4(3), 171-191.
- Lindsay, J. (2005) "*Drinking in Melbourne pubs and clubs: A study of alcohol consumption contexts*." Clayton, Australia: School of Political and Social Inquiry, Monash University.
- Martin, B., McGuttre, F., & Allen, L. (1998) "RETIREEES' ATTITUDES TOWARD TOURISM: IMPLICATIONS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT." *Tourism Analysis*, 3(1), 43-51.
- Menninga, H., Nijkamp, P., Noll, M., & Polt, W. (2011) "Urban Europe Joint Programming Initiative. Status report." Vienna., 68 pp
- Mihalic, T. (2016) "Sustainable-responsible tourism discourse—Towards 'responsustable' tourism." *Journal of Cleaner Production*, 111, 461-470.
- McCool, S. F., & Lime, D. W. (2009) "Tourism carrying capacity: tempting fantasy or useful reality?." *Journal of sustainable tourism*, 9(5), 372-388.
- McKercher, B. (1993) "Some fundamental truths about tourism: Understanding tourism's social and environmental impacts." *Journal of sustainable tourism*, 1(1), 6-16.
- Navarro, J., Damian, I. M., & Fernandez-Morales, A. (2013) "Carrying capacity model applied in coastal destinations." *Annals of Tourism Research*, 43, 1-19.
- Neuts, B., & Nijkamp, P. (2011) "Crowding perception in a tourist city: a question of preference."

- Neuts, B., & Nijkamp, P. (2012) "Tourist crowding perception and acceptability in cities: An applied modelling study on Bruges." *Annals of Tourism Research*, 39(4), 2133-2153.
- Ooi, C. S. (2005) "The Orient responds: Tourism, Orientalism and the national museums of Singapore." *Tourism* (13327461), 53(4).
- Palau-Saumell, R., Forgas-Coll, S., Amaya-Molinar, C. M., & Sánchez-García, J. (2016) "Examining how country image influences destination image in a behavioral intentions model: The cases of Lloret De Mar (Spain) and Cancun (Mexico)." *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 33(7), 949-965.
- Pearce, D. G. (2001) "An integrative framework for urban tourism research." *Annals of tourism research*, 28(4), 926-946.
- Pearce, P. L., Moscardo, G., & Ross, G. F. (1991) "Tourism Impact and Community Perception: An Equity-Social Representational Perspective." *Australian psychologist*, 26(3), 147-152.
- Pritchard, A., & Morgan, N. J. (1996) "Sex still sells to generation X: Promotional practice and the youth package holiday market." *Journal of Vacation Marketing*, 3(1), 68-80.
- Polit-O'Hara, D., & Beck, C. T. (2006) "Essentials of nursing research: Methods, appraisal, and utilization". (Vol. 1). Lippincott Williams & Wilkins.
- Rico-Amoros, A. M., Olcina-Cantos, J., & Saurí, D. (2009) "Tourist land use patterns and water demand: Evidence from the Western Mediterranean." *Land Use Policy*, 26(2), 493-501.
- Roberts, J. C. (2009) "Bouncers and barroom aggression: A review of the research." *Aggression and Violent Behavior*, 14(1), 59-68.
- Russo, A. P., & Domínguez, A. Q. (2014) "La lógica espacial del intercambio de casas: una aproximación a las nuevas geografías de lo cotidiano en el turismo contemporáneo." *Scripta Nova. Revista electrónica de geografía y ciencias sociales*, 18.
- Saarinen, J. (2013) "Critical sustainability: Setting the limits to growth and responsibility in tourism." *Sustainability*, 6(1), 1-17.
- Shoval, N., & Raveh, A. (2004) "Categorization of tourist attractions and the modeling of tourist cities: based on the co-plot method of multivariate analysis." *Tourism Management*, 25(6), 741-750.
- Sievänen, T., Erkkonen, J., Jokimäki, J., Saarinen, J., Tuulentie, S., & Virtanen, E. (2004) "Policies, methods and tools for visitor management proceedings of the second International Conference on Monitoring and Management of Visitor Flows in Recreational and Protected Areas, June 16 20, 2004, Rovaniemi, Finland." Finnish Forest Research Institute.
- Simpson, F. (1999) "Tourist impact in the historic centre of Prague: Resident and visitor perceptions of the historic built environment." *Geographical Journal*, 173-183.

- Stankey, G. H., & McCool, S. F. (1984) "Carrying capacity in recreational settings: evolution, appraisal, and application." *Leisure Sciences*, 6(4), 453-473.
- Stokols, D. (1972) "A social-psychological model of human crowding phenomena." *Journal of the American Institute of Planners*, 38(2), 72-83.
- Sönmez, S., Apostolopoulos, Y., Theocharous, A., & Massengale, K. (2013) "Bar crawls, foam parties, and clubbing networks: Mapping the risk environment of a Mediterranean nightlife resort." *Tourism Management Perspectives*, 8, 49-59.
- Theuns, H. L. (2002) "Tourism and development: Economic dimensions." *Tourism Recreation Research*, 27(1), 69-81.
- Vainikka, V. (2014) "Travel agent discourses of mass tourism: beyond stereotypes?." *Tourism Geographies*, 16(2), 318-332.
- Van der Borg, J., Costa, P., & Gotti, G. (1996) "Tourism in European heritage cities." *Annals of tourism research*, 23(2), 306-321.
- Watt, P. (2013) "'It's not for us' Regeneration, the 2012 Olympics and the gentrification of East London." *City*, 17(1), 99-118.
- Wheeller, B. (2012) "Sustainable mass tourism: More smudge than nudge—the canard continues." *Critical debates in tourism*, 39-43.
- Yu, C. P., Chancellor, H. C., & Cole, S. T. (2011) "Measuring residents' attitudes toward sustainable tourism: A reexamination of the sustainable tourism attitude scale." *Journal of Travel Research*, 50(1), 57-63.

Bilagor

Bilaga 1

Intervjuguide för turister

1. Vad var syftet med din resa till Barcelona?
2. Under hur lång tid var du i Barcelona?
3. Hur många gånger har du besökt Barcelona?
4. Har du besökt Barcelona under olika årstider?
 - 4.1 Om ja, vilka årstider?
 - 4.1.1 Noterade du någon skillnad gällande turismängden i staden?
 - 4.2 Om nej, vilken årstid?
5. Hur uppfattade du att lokalbefolkningen bemötte dig? På vilket sätt?
6. Upplever du att spanjorer har en positiv syn till turism i Barcelona?
7. Upplever du mängden turister i förhållande till stadsytan samt infrastrukturer som hållbar?
8. Upplevde du någon skillnad gällande attityder mot turister från spanska män respektive kvinnor? På vilket sätt?
9. Upplever du olika bemötande beroende på nationalitet i Barcelona?
10. Skulle du åka tillbaka till Barcelona?
 - 10.1 Om ja, varför?
 - 10.2 Om nej, varför inte?
11. Vart är du uppvuxen?

Bilaga 2

Intervjuguide för inflyttade personer i Barcelona

1. Vart kommer du ifrån?
2. Varför flyttade du till Barcelona?
3. Vart är du bosatt nu i Barcelona?
4. Pratar du spanska?
5. Upplever du dig som en lokalinvånare?
6. På vilket sätt blir du bemött av lokalbefolkningen?
7. Upplever du att lokalbefolkningens syn har förändrats med tiden på dig?
8. Hur är din syn på turister i Barcelona?
9. Undviker du vissa områden pga. av turismen i din vardag?
 - 9.1 Om ja, vilka områden?
10. Överväger du att flytta från Barcelona pga. turismen?
11. Upplever du någon förändring det senaste året gällande turismen?
12. Anser du att turismen har en bidragande faktor till Kataloniens välfärd?
13. För att staden ska bevaras, vad anser du? Ska turismen öka eller minska i staden?
14. Hur upplever du lokalbefolkningens attityd mot turister?

Bilaga 3

Intervjuguide för lokalbefolkningen i Barcelona

1. Hur länge har du bott i Barcelona?
2. Vart kommer du ursprungligen ifrån?
3. Vad jobbar du med?
4. I vilken stadsdel av Barcelona är du bosatt i?
5. Vad har du för syn på turismen i Barcelona?
6. Tycker du att i dagsläget att det är för mycket turism i Barcelona?
 - 6.1 Om ja, på vilket sätt har du upplevt detta?
 - 6.2 Om nej, bör Barcelona marknadsföra sig mer?
7. Undviker du vissa områden pga. av turismen i din vardag?
 - 7.1 Om ja, vilka områden?
8. Överväger du att flytta från Barcelona pga. turismen?
9. Upplever du någon förändring de senaste fem åren gällande turismen?
10. Anser du att turismen har en bidragande faktor till Kataloniens välfärd?
11. För att staden ska bevaras, vad anser du? Ska turismen öka eller minska i staden?

Bilaga 4

Samtyckesformulär

Samtyckesformulär

Information om studien:

Vi heter Sanna Andersson och Nicole Lindsjö och studerar Kandidatuppsats – Turismvetenskap C vid Södertörns Högskola. Denna studie handlar om turismen i Barcelona.

Syftet med denna studie är undersöka vad hur turismen i Barcelona påverkar staden i olika perspektiv.

- Vi vill informera dig om att:
- Din medverkan i studien är frivillig och du kan när du vill avbryta din medverkan.
- All information kommer att behandlas konfidentiellt.
- Om ni vill kan vi utlova anonymitet i studien för er och er verksamhet.
- Intervjun kommer att bli inspelad, förutsatt att du har givit samtycke för det.
- All data kommer förvaras säkert på hårddiskar som är lösenordsskyddade som endast vi kan.
- Det är endast vi och vår handledare som kommer ha tillgång till datamaterialet vi har samlat in.
- När studien är färdigställd och uppsatsen godkänd kommer all data att bli raderad.
- Ni har rätt att ta del av den färdiga studien.

Jag har läst och förstått informationen och ger mitt samtycke till att medverka i studien.

Signatur..... Datum.....